

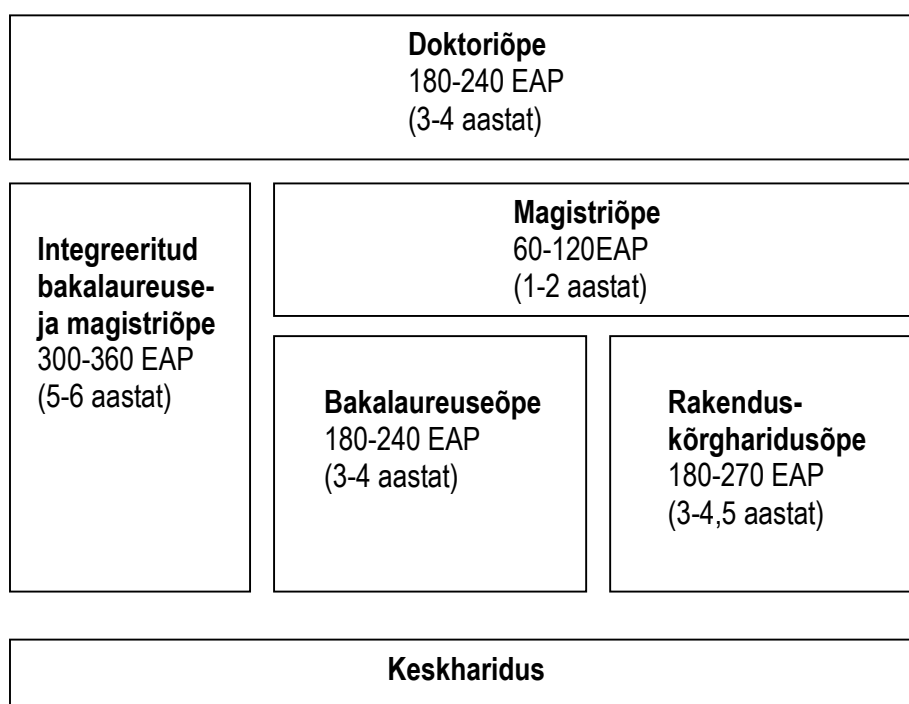
Lisa 5 haridus- ja teadusministri 30. detsembri 2009. a käskkirja nr 1327 juurde
KINNITATUD
haridus- ja teadusministri 9. augusti 2013 a
käskkirjaga nr 383

EESTI KÕRGHARIDUSSÜSTEEMI KIRJELDUS

ÜLDINE KORRALDUS

Kõrghariduse üldisteks õiguslikeks alusteks on „Eesti Vabariigi haridusseadus”, „Ülikooliseadus”, „Rakenduskõrgkooli seadus”, „Erakooliseadus”, „Kutseõppeasutuse seadus” ja „Kõrgharidusstandard”.

Alates 2002/2003. õppeaastast on kõrgharidussüsteem kolmeastmeline, järgides Euroopa kõrgharidusruumi *bachelor-master-PhD* mudelit.

Ülikoolis toimub rakenduskõrgharidus-, bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõpe. Rakenduskõrgkoolis ja mõnes kutseõppeasutuses toimub rakenduskõrgharidusõpe. Rakenduskõrgkoolis võib toimuda ka magistriõpe. Omandivormilt jagunevad õppeasutused riiklikeks, avalik-õiguslikeks ja eraõiguslikeks.

DIPLOMITE RIIKLIK TUNNUSTAMINE

Alates 2012. aasta 1. jaanuarist võib kõrgharidustaseme õpet läbi viia üksnes juhul, kui vastava õppekavagrupi kvaliteet on hinnatud ja Vabariigi Valitsus on andnud selleks õiguse nimetatud õppekavagrupis õpet läbi viia. Vabariigi Valitsuse 18. detsembri 2008.a määruse nr 178 „Kõrgharidusstandard“ Lisas 3 on nimetatud õppekavagrupid ja kõrgharidusastmed milles õppeasutustel on õigus õpet läbi viia. Õppeõiguse läbiviimisega kaasneb õigus väljastada riiklikke diplomeid.

KVALITEEDI HINDAMINE

Alates 2009. a viib kõrgharidustasemel kvaliteedi hindamist läbi sõltumatu Eesti Kõrghariduse Kvaliteediagentuur (EKKA).

Õppekavagrupide kvaliteedi hindamine

Kvaliteedi hindamise käigus hinnatakse õppekavade ning nende alusel toimuva õppe ja õppealase arendustegevuse vastavust õigusaktidele, riigisisestele ja rahvusvahelistele standarditele ja

arengusuundadele (hinnatakse õppekava, õppekavaarendust, ressursside olemasolu, õppeprotsessi, õppejõude ja üliõpilasi).

Kvaliteedi hindamine toimub kord seitsme aasta jooksul, kui EKKA ei ole kvaliteedi hindamise tulemusest lähtudes kehtestanud kuni 3-aasta pikkust tähtaega. Kvaliteedi hindamise tulemuseks on EKKA hindamisnõukogu poolt tehtud otsus.

Institutsionaalne akrediteerimine

Institutsionaalne akrediteerimine hindab õppeasutuse sisemist kvaliteedikindlustamise süsteemi ja selle toimimist, sh õppeasutuse ülesannete täitmist, juhtimissüsteemi vastavust kõrgkooli eesmärkidele ja arengukavale.

Kõrgkoolidel on kohustus läbida institutsionaalne akrediteerimine kord seitsme aasta jooksul, kuid juhul, kui EKKA on eelmisel akrediteerimisel tuvastanud puudusi, võib ta anda ka kuni 3-aastase tähtaja, mille jooksul õppeasutus peab institutsionaalse akrediteerimise uuesti läbima. Otsuse institutsionaalse akrediteerimise kohta teeb EKKA hindamisnõukogu.

VASTUVÕTUTINGIMUSED

Kõrghariduses on vastuvõtu üldtingimuseks keskharidus, mida tõendavad gümnaasiumi lõputunnistus, lõputunnistus kutsekeskhariduse omandamise kohta, varem kehtinud haridussüsteemide vastavad tunnistused ja diplomid, ning välisriigi kõrgharidusele juurdepääsu võimaldavad kvalifikatsioonid. Gümnaasiumi lõputunnistus antakse pärast 12. klassi (9 klassi põhiharidust ja 3 klassi üldkeskharidust) lõpetamist. Gümnaasiumi lõpetamiseks on vajalik sooritada riigieksamid, mida tõendab riigieksamitunnistus.

Õppeasutus võib kehtestada täiendavaid vastuvõtutingimusi. Nendeks võivad olla sisseastumiseksamid, riigieksamate tulemused, vestlus vms.

AINEPUNKTISÜSTEEM

Õppetöö maht mõõdetakse ainepunktides. Alates 2009/2010. õppeaastast on riiklikuks ainepunktisüsteemiks Euroopa ainepunktisüsteem (*European Credit Transfer and Accumulation System, ECTS*). Üks Euroopa ainepunktisüsteemi ainepunkt (EAP) vastab 26 tunnile, mida üliõpilane on õppetööks kulutanud. Õppetöö maht õppeaastas on 1560 tundi ehk 60 EAP-d.

KÕRGHARIDUSTASEME ÕPPED JA KVALIFIKATSIOONID

Rakenduskõrgharidusõpe

Rakenduskõrgharidusõpe on kõrghariduse esimese astme õpe, mille eesmärgiks on kindlal kutsealal töötamiseks või magistriõppes edasiõppimiseks vajalike pädevuste omandamine. Õppe nominaalkestus on 3–4 aastat, maht 180–240 EAP-d, spetsialiseeritud õeõppe ja ämmaemandaõppe korral 4,5 aastat, maht 270 EAP-d. Õppe lõpetajale antakse rakenduskõrgharidusõppe diplom (hallikassinisel plangil, tähis E) õppekava täitmise kohta. Rakenduskõrgharidusõppe diplom annab õiguse kandideerida magistriõppesse.

Bakalaureuseõpe

Bakalaureuseõpe on kõrghariduse esimese astme õpe, mille eesmärk on üldhariduslike teadmiste süvendamine, eriala alusteadmiste ja -oskuste omandamine õpingute jätkamiseks magistriastmes ja tööle asumiseks. Õppe nominaalkestus on valdavalt 3 aastat, maht 180 EAP-d, harva kuni 4 aastat, maht 240 EAP-d. Õppe lõpetajale antakse diplom (rohekaskollasel plangil, tähis L) õppekava täitmise ja bakalaureusekraadi andmise kohta. Bakalaureusekraad annab õiguse kandideerida magistriõppesse.

Magistriõpe

Magistriõpe on kõrghariduse teise astme õpe, mille kestel süvendatakse erialateadmisi ja -oskusi ning omandatakse iseseisvaks tööks ja doktoriõppes õpingute jätkamiseks vajalikke teadmisi ja oskusi.

Õppele juurdepääsu tingimus on kõrghariduse esimese astme kvalifikatsioon. Õppe nominaalkestus on 1–2 aastat, maht 60–120 EAP-d, kuid koos esimese astmega vähemalt 5 aastat, maht 300 EAP-d. Magistriõppe lõpetajale antakse diplom (hõbedasel plangil, tähis M) õppekava täitmise ja magistrikraadi andmise kohta. Magistrikraad annab õiguse kandideerida doktoriõppesse.

Bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekavadel põhinev õpe

Integreeritud bakalaureuse- ja magistriõppe sisaldab nii alusõpet kui ka süvendatud spetsialiseerumisega õpet. Üheastmelised integreeritud õpped on arsti-, loomaarsti-, proviisori-, hambaarsti-, arhitekti-, ehitusinseneriõppe ning klassiõpetaja õpetajakoolitus. Arsti- ja loomaarstiõppe nominaalkestus on 6 aastat, maht 360 EAP-d. Teiste õpete nominaalkestus on 5 aastat, maht 300 EAP-d.

Õppe lõpetajale antakse diplom (hõbedasel plangil, tähis M) õppekava täitmise kohta. Proviisori-, arhitekti-, ehitusinseneriõppe ja klassiõpetaja õpetajakoolituse lõpetajale antakse magistrikraad. Arsti-, hambaarsti- ja loomaarstiõppe lõpetajale antakse vastavalt arstikraad, hambaarstikraad ja loomaarstikraad. Integreeritud bakalaureuse- ja magistriõppe lõpetamisel antud kvalifikatsioon annab õiguse kandideerida doktoriõppesse.

Doktoriõppe

Doktoriõppe on kõrghariduse kolmanda astme õpe, mille eesmärgiks on iseseisvaks teadus-, arendus- või kutsealaseks loometööks vajalike teadmiste ja oskuste omandamine. Doktoriõppele juurdepääsu tingimus on magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon. Õppe nominaalkestus on 3–4 aastat, maht 180–240 EAP-d. Õppe lõpetajale antakse diplom (kuldsele plangil, tähis O) õppekava täitmise ja doktorikraadi andmise kohta. Doktorikraad on teaduskraad, mille saamiseks koostatakse ja kaitsakse doktoritöö – iseseisev teaduslik uurimus või loometöö.

Helen Põllo
kõrghariduse osakonna asejuhataja
osakonnajuhataja ülesannetes